

مدیریت اتاق عمل

محمد رضا فیروز کوهی

کارشناس ارشد مدیریت پرستاری

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی زاهدان

فتحعلی عظیمی

کارشناس ارشد مدیریت آموزشی

مدرس مراکز آموزش مدیریت دولتی

عزیزاله اربابی سرجو

کارشناس ارشد مدیریت پرستاری

عضو هیئت علمی دانشکده علوم پزشکی زاهدان

فیروز کوهی، محمدرضا، گردآورنده و مترجم
مدیریت اتاق عمل / [تالیف و گردآوری] محمدرضا فیروز کوهی،
فتحعلی عظیمی، عزیزاله اربابی سرجو؛ [به سفارش] دانشگاه علوم
پزشکی زاهدان، معاونت پژوهشی. -- تهران: سیمین دخت، ۱۳۸۴.

ISBN: 964-7363-69-9

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.

۱. اتاق عمل -- مدیریت. الف. عظمی رودکنار، فتحعلی، ۱۳۳۸ -
، گردآورنده و مترجم. ب. اربابی سرجو، عزیزاله، ۱۳۴۴ - ،
گردآورنده و مترجم. ج. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
زاهدان. معاونت پژوهشی. د. عنوان.

۶۱۷ / ۹۱۷۰۶۸

م ۶۳ / ۹۴ RD

م ۸۴-۳۵۴۱

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب:	مدیریت اتاق عمل
تالیف و گردآوری:	محمدرضا فیروز کوهی، فتحعلی عظیمی رودکنار، عزیزاله اربابی سرجو
ناشر:	انتشارات سیمین دخت
لیتوگرافی و چاپ:	۱۲۸
صحافی:	غزل
نوبت چاپ:	اول - خرداد ۱۳۸۴
تیراژ:	۱۰۰۰ جلد
قیمت:	۲۱۰۰۰ ریال
شابک:	ISBN: 964-7363-69-9

۹۶۴-۷۳۶۳-۶۹-۹

این کتاب بنا به سفارش و با سرمایه‌گذاری دانشگاه علوم پزشکی زاهدان و زابل (معاونت پژوهشی) به چاپ رسیده است و کلیه حقوق مادی و معنوی آن به ایشان تعلق دارد.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	مقدمه
۷	پیشگفتار
۹	بخش اول: مدیریت بالینی
۲۳	بخش دوم: تاثیر خدمات درمانی هدفمند
۴۵	بخش سوم: مدیریت استراتژیک در محیط رقابتی
۶۹	بخش چهارم: تجزیه و تحلیل عملکرد جراحی و مالی
۹۹	بخش پنجم: حسابداری مدیریتی
۱۱۷	بخش ششم: خدمات مدیریتی
۱۳۵	بخش هفتم: خدمات بالینی
۱۶۷	بخش هشتم: مدیریت عمل های جراحی
۱۹۱	منابع

مقدمه:

با عنایت به اینکه مشکل مدیریتی، اصلی‌ترین مشکل سازمانها بوده و این که کلیه منابع مالی و انسانی در اختیار مدیر سازمان می‌باشد، بنابراین یک مدیر فهیم و آگاه به علم مدیریت می‌تواند سازمان را از وضعیت موجود به وضعیت مطلوب رسانده و بالعکس یک مدیر نا آگاه و غیر متخصص سازمان را به سمت قهقرا سوق دهد. در هر سازمانی کارکنان لازم است از کار خود رضایت داشته باشند و در صورت داشتن رضایت، تردیدی وجود ندارد که این افراد می‌توانند نهایت استفاده را از مهارت‌هایشان در جهت تحقق اهداف سازمان برده و به توفیق روز افزون دست یابند. و خلاصه مسئله رضایت شغلی چیزی نیست که بشود به سادگی آن را مردود دانست. اما مدیران امروزی نتوانسته‌اند کارکنان را درک نمایند.

هیچ فردی دارای یک انگیزه نیست، ضمناً نمی‌توان گفت که سازمان دارای یک شیوه خاص مدیریت است. برای درک متقابل انسان و سازمان به یک چیز نیاز داریم، مدیریت. البته نه مجموعه‌ای از تکنیک‌ها فقط جهت سودآوری بیشتر، بلکه به مجموعه‌ای از مفاهیم رفتاری، یا به زبان ساده‌تر، به مدیریت رفتار سازمانی نیاز داریم. یعنی چیزی که بتواند هم از رفتار مشهود و هم رفتار پنهان کارکنان به آنچه در درون آنها می‌گذرد پی ببرد. و این به مدیر آگاه و واجد دانش علوم رفتاری نیاز دارد، مدیری که بداند که ندیدن عدم رضایت در صورت و ظاهر افراد دلیل آن نیست که شورش نهانی در دل و جان آنها در کمین مدیر ننشسته است. و بزعم چاندلر، «سازمان‌های امروزی را نمی‌توان به دست مدیران غیر علمی سپرد». عصر، عصر مدیریت است و عصر اهمیت روز افزون مدیران و متخصصان. امروز برای حل مشکلات اداری و تشکیلاتی سازمانها، همه به دنبال کشف عناصر اصلی سازمان هستند، یعنی آنهایی که بتوانند با موفقیت در همه جا به کار آیند. نظریه‌های مدیریت برای همه سازمان‌ها، یعنی سازمانهای تجاری، صنعتی، نظامی، آموزشی، بهداشتی و درمانی و غیره از اهمیت بسزایی برخوردارند.

لذا با عنایت به مطالب فوق، نویسندگان این کتاب تلاش نموده‌اند با توجه به تعامل بین افراد و رفتار آنها در درون سازمانها، برای یافتن الگوهایی برگرفته از نظریه‌های مدیریت، کارکنان، دانشجویان، و استادان اتاق عمل‌ها را در جهت تحقیق اهداف مدیریتی آنها و سوق دادن آنها از وضعیت موجود به سمت نیل به وضعیت مطلوب رهنمون باشند.

پیشگفتار

چرا در مورد مدیریت اتاق عمل کتاب نوشتیم؟

من ۶ نفر مرد خدمت‌رسان امین را در کنار خود دارم (آنها همه چیزهایی را که من آموخته‌ام به من یاد داده‌اند). اسامی این افراد عبارتست از چه چیزی، چرا، چه وقت. چگونه، کجا و چه کسی.

رودیارد کیپ لینگ (۱۸۶۵-۱۹۳۶)

مؤسسات خدمات درمانی بطور روز افزونی جهت ارائه خدمات جراحی با کیفیت مطلوب و با حداقل هزینه ممکن تحت فشار همه جانبه قرار دارند. واحد اتاق عمل از دیدگاه مدیران سنتی بیمارستان‌ها بعنوان یک واحد درآمدزا محسوب می‌گردد. در سال ۱۹۹۲، یک مؤسسه خدمات مشاوره برآورد کرد که افزایش فقط یک مورد عمل جراحی در روز می‌توانست ۵۰۰۰۰۰ دلار در سال سود خالص برای مؤسسه در بر داشته باشد. بنابراین، مشاورین در اوایل دهه ۱۹۹۰ توصیه نمودند که بیمارستان‌ها برای بدست آوردن سود بیشتر، تعداد اتاق عمل‌های خود را افزایش دهند. با این وجود به پیشرفت خدمات درمانی هدفمند این موضوع را به یک استراتژی خطرناک تبدیل نموده است. با افزایش درآمد، نیاز به مدیران کارشناس و تحصیلکرده برای استفاده بهینه از منابع بیمارستانی گران قیمت، محسوس‌تر است. واحد اتاق عمل بعنوان واحد دارای منابع سرشار در سازمانهای خدمات درمانی محسوب می‌شود.

واحد اتاق عمل نمونه‌ای از واحدهای بسیار پیچیده و دارای محیط اجرایی کلینیکی به حساب می‌آید. کارکنان مختلف تحت مدیریت اتاق عمل عبارتند از: پرستاران، متخصصین بیهوشی، جراحان، مدیران خدمات درمانی و دیگر متخصصینی که هر کدام دارای علوم تخصصی ویژه‌ای هستند. به دلیل اینکه هر کدام از این گروه‌ها دارای دیدگاه و زمینه منحصر بفردی می‌باشند، جمع‌آوری مطالب هماهنگ، اگر چه مختلف، از لحاظ اصل دانش، کار دشواری است. برای کسانی که با محیط اتاق عمل آشنایی چندانی ندارند، ما محیط اتاق عمل را توصیف نموده و جزئیات آن را کاملاً توضیح داده‌ایم تا از این کتاب به عنوان مرجع و منبعی در دسترس برای مدیران، دانشجویان و کارکنان اتاق عمل مفید واقع گردد. این موضوع را نیز به ذهنمان سپرده‌ایم که مدیران با سابقه مؤسسات خدمات درمانی لازم است صمیمانه دانش مدیریت را فرا گرفته و امور روزمره مدیریتی را درک نمایند تا اینکه بتوانند در تعامل با افراد

برای اداره امور و سرپرستی اثر بخش واحد اتاق عمل با موفقیت مواجه شوند. بنابراین این کتاب توصیفی است از محیط اتاق عمل و برای کمک به مدیرانی که بطور روزمره با مدیریت اتاق عمل سروکار داشته یا اینکه مسئولیت بیشتر و یا مسئولیت مالی دارند، تألیف گردیده است. علاوه بر این زمینه‌های شخصی مشابه و مسئولیت‌های مختلف، خوانندگان این کتاب احتمال دارد در بخش‌های مختلف مؤسسه‌های خدمات درمانی انجام وظیفه نمایند. ما آنها را نیز در مثالهای بیان شده در این کتاب مد نظر قرار داده‌ایم. با این وجود هدف ما تمرکز بر اصول گسترده مدیریتی است که بطور یکسان در همه بخش‌های واحدهای اتاق عمل قابل اعمال می‌باشند.

مؤلفین: محمدرضا فیروزکوهی، فتحعلی عظیمی، عزیزاله اربابی سرجو

تابستان - ۱۳۸۲